

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-11-28
Besvaras senast
2017-12-06 kl. 12.00

Till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2017/18:340 Statliga myndigheter som konkurrerar med privata aktörer

Varje år upphandlar den offentliga sektorn varor och tjänster för över 625 miljarder kronor. I den nationella upphandlingsstrategin lyfts bland annat målet om mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens.

Vidare skriver regeringen ”att nationella upphandlingsstrategin ska underlätta och stimulera upphandlande myndigheter och enheter att använda upphandlingen som ett strategiskt verktyg i sin verksamhet. Det kan till exempel handla om att främja en sund konkurrens på marknaden.”

Det framgår tydligt att sund konkurrens ska råda, till exempel vid upphandling av tvättverksamheter. Statliga myndigheter och offentlig sektor ska följa konkurrenslagstiftningen.

Det finns dock skillnader mellan myndigheters och privata aktörers villkor och möjligheter när det gäller prissättning av varor och tjänster, till exempel i fråga om fördelning av fasta kostnader. Vidare gäller att offentlig sektor ska hantera skattebetalares medel varsamt. Detta gäller till exempel Kriminalvårdens produktionsverksamhet Krimprod som offentlig aktör, som vid upphandlingar konkurrerar med lokala, mindre aktörer och företag.

I Statskontorets utredningsrapport *Staten som kommersiell aktör – omfattning och konkurrenseffekter* presenteras bland annat följande:

1. Flertalet undersökta myndigheter och statliga bolag bedriver konkurrensutsatt verksamhet i någon form. Närmare hälften av dessa gör det dessutom i märkbar omfattning.
2. Det finns ett stort och brett utbud av statliga kommersiella och konkurrensutsatta tjänster. Av dessa är det endast en del som kan sägas naturligen höra samman med myndigheternas kärnverksamhet. Påfallande ofta saknas ett externt motiv för att myndigheten alls ska bedriva verksamheten. Att man ändå gör det grundas snarare på för myndigheten rent interna motiv.
3. Ungefär en fjärdedel av undersökta myndigheter och bolag uppfyller kriterier för när den konkurrensutsatta verksamheten har en märkbar och sannolikt negativ inverkan på marknadens funktionssätt.

Regeringen har ansvaret för myndigheter och deras sätt att upphandla och

konkurrera med näringslivet. En lokal tvättfirma kan lätt uppfattas som överkörd i en upphandling av till exempel Kriminalvårdens verksamheter.

Med anledning av det ovan beskrivna vill jag fråga statsrådet Ardalan Shekarabi:

På vilket sätt kommer statsrådet att agera så att statliga myndigheter och offentlig sektor följer ordinarie konkurrenslagstiftning och likvärdiga villkor när man aktivt väljer att delta i upphandlingar där man tävlar med näringslivet om att tillhandahålla olika tjänster och varor?

.....

Cecilia Widegren (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander